

*Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
KANTONALNI SUD SARAJEVO
Broj: K-35/02
Sarajevo, 12.01.2005. godine,*

OVA ODLUKA JE PRAVOMOCNA	
Dana, 12.01.	2005 god.
KANTONALNI SUD SARAJEVO	
Dana, _____	20 ____ god.
M.P. Ovlašteni radnika suda, <i>[Signature]</i>	

**U IME FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE!**

Kantonalni sud u Sarajevu u vijeću sastavljenom od sudije Vučinić Hilme kao predsjednika vijeća, te sudije Popović Njego Spomenka, kao člana vijeća i stalnog sudije ovog suda, te sudija porotnika Njegovanović Jasminke, Cenčić Ranke i Lučić Subhije kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Krupalija Vasvije, u krivičnom predmetu protiv optuženog ČANČAR VESELINA, zbog krivičnog djela iz člana 142. stav 1. ranije važećeg Krivičnog zakona SFRJ, dana 10.01.2005. godine, nakon održanog glavnog, usmenog i javnog pretresa u prisutnosti zastupnika Kantonalnog tužilaštva Sarajevo Čorlija Dragana, te optuženog lično i izabranog branioca Hadžimuratović Zijada advokata iz Sarajevo dana 12.01.2005. godine, nakon vijećanja i glasanja, sud je donio, a predsjednik vijeća javno objavio slijedeći:

P R E S U D U

***OPTUŽENI: ČANČAR VESELIN**, sin [REDACTED] i majke [REDACTED] rođene [REDACTED], rođen [REDACTED] godine u [REDACTED] gdje je i nastanjen u ulici [REDACTED] pismen po zanimanju dipl. ekonomista, trenutno zaposlen ima privatnu firmu, [REDACTED] vojsku služio, lošeg imovnog stanja, nije osuđivan,*

K R I V J E

ŠTO JE:

Za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini na području opštine Foča postupajući suprotno članu 13. IV. Ženevske Konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata

i člana 11. tačka 1. I. Dopunskog Protokola o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, kao pripadnik srpskih vojnih formacija, u činu rezervnog kapetana JNA, od sredine marta 1992. godine, lično učestvovao u provođenju naredbi vojne komande srpskih vojnih formacija opštine Foča, pa je tako:

- Dana 11.aprila 1992. godine, nakon okupacije centralnog dijela grada, odnosno opštine Foča, zvana Aladža, komandovao akcijom zarobljavanja upućivanja i odvođenja u zarobljenički logor «Livade» isključivo civilnog bošnjačkog stanovništva među kojima: dr medicine Šadinlija Avda, dr medicine Karović Ibra, Hadžimešić Mirsada, Kukavica Gorana, Vejiz Muniba, Hrnjičić Envera, Nišić Nurka, Kuloglija Mustafu, Hodžić Naila, Bačvić Smaja, Ramović Himza, Velić Muniba, Hajriz Zahida, Germoviće (otac i sin), lice prezimena Bardak, lice prezimena Žuga, i braću Konjo,

Čime je počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. ranije važećeg KZ SFRJ,

Pa ga sud primjenom navedenog zakonskog propisa, te članova 5, 33, 42, 43 i 49, ranijevažećeg KZ SFRJ,

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD ČETIRI (4) GODINE I ŠEST (6) MJESECI

Po osnovu odredbi člana 50 (ranije važećeg) KZ SFRJ, optuženom se u izrečenu kaznu zatvora ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru i vrijeme provedeno na izdržavanju kazne i to od 02.06.1996. pa do 30.11.1999. godine, te od 15.11.2004. godine, pa do 12.01.2005. godine.

Ranija presuda ovog suda broj: K-186/96 od 19.01.1998. godine, koja je preinačena presudom Vrhovnog suda Federacije BiH broj: Kž-147/98 od 16.06.1998. godine, u cjelini se stavlja VAN SNAGE.

Po osnovu odredbi člana 91. stav 4. ZKP –a optuženi se oslobađa dužnosti plaćanja troškova krivičnog postpka i sudskog paušala, te isti troškovi padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e n j e

Postupajući po rješenju ovog suda broj Kv-383/01 od 17.07.2001. godine, kojim rješenjem je dozvoljeno ponavljanje krivičnog postupka protiv optuženog Čančar Veselina, zbog krivičnog djela iz člana 142. stav 1. ranije važećeg KZSFRJ, Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu je precizirano optužnicom broj: Kt-329/96 od 09.01.1998. godine, optužilo Čančar Veselina, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. ranije važećeg KZ SFRJ, ostajući pri ovom optuženju do kraja glavnog pretresa, predlažući da se optuženi oglasi krivim i osudi po zakonu.

Iznoseći svoju odranu optuženi ističe da nije tačno da je komandovao bilo kakvim ratnim dejstvima na području Općine Foča, da nije istina da je naredio da se bilo ko privede. Taj dan čula se vatra iz pješadijskog naoružanja iz blizine njegove kuće i jedan od vojnika srpske TO je došao njegovoj kući, a tri dana prije toga je bio zadužen za robne rezerve koje su se nalazile u magacinima «Perućice» i Savezne i Republičke rezerve koje su bile povjerene na čuvanje u prostorijama TO «Livade». Isto tako mu je prije toga komadant Lazo Kunarac rekao da mu je zadatak da svu vojnu opremu sa «Livada», jer je tamo bilo skladište TO, uniforme, radio stanice, šatore, odjeću, obuću, da se sve iznese i to je učinjeno prije nekoliko dana, da li je to bio 4, 5 ili 6. april 1992. godine, nije siguran, što je optuženi uradio u toku jedne večeri kada ga je Kunarac Lazo odveo od kuće i rekao mu da prati izmještanje da negdje nešto ne bi nestalo. To veče, misli da su pripadnici srpske TO, već bili zauzeli magacinski prostor gdje se nalazio magacin, pa kada je optuženi došao već je bilo desetak vojnika. Dva ili tri dana je trajala ta evakuacija i prvo su izbacili intendansku opremu, a potom brašno, šećer, so i ulje. Nije znao lokaciju gdje su to izmjestili, a njegov zadatak je bio da prati da se to utovari na kamion, kada je u pitanju hrana, a vojna oprema je prebačena u kuću iza potoka, pošto se ovaj vojni logor nalazio u jednom potoku zv. Prevrački potok. Optuženi je to uradio sa desetak ili petnaestak ljudi, dva ili tri dana nije nikako spavao i toga dana bio je prvi sukob u Foči, bilo je nekog puškanja, ali nije bilo direktnog sukoba, optuženi je došao kući da se odmori. Spustio se u treću kuću od njegove kuće tj, Zdravka Kršmanovića i tu je bilo desetak vojnika. Bilo je nekoliko žena, misli da su dvije

bile Muslimanke, jedna Srpkinja i dvoje, troje male djece, i tada se pucalo po kući iz dva pravca. Tim ženama i djeci je rekao da pređu u drugu sobu negdje iza da ne bi bili dohvaćeni vatrenim oružjem. To je trajalo negdje oko sat ipo ili dva sata, i ovi su mu rekli da je Rajko Cicmil koji je bilo zamjenik komadanta Laze Kunarca, ušao sa nekoliko vojnika u Dom zdravlja i da se nalazio u teškom položaju. Ta pucnjava je trajala sat ipo ili dva, onda je polako počeo da se spušta mrak, zapaljena je negdje zgrada «Građenja» koja se nalazi na oko pedesetak metara od doma zdravlja u istoj ulici i osjetio se dim. Kasnije je saznao da su tri ili četiri kuće zapaljene pored igrališta. Kako se zapalilo «Građenje», dejstva su prestala i nastala je tišina. Vojnici, to mu nije poznato, da li im je neko naredio lagano su se povlačili pa je i on napustio tu kuću i došao u svoju kuću gdje su mu bili otac i majka jako uplašeni, rekavši mu da su svi iz okolnih kuća napustili svoje domove i da su posli prema Prevračkom potoku. Optuženi im je rekao da uzmu dokumente, ponio je svoje dokumente, rekavši im «idemo i mi tamo». Idući sa majkom nakon desetak minuta stigli su jednu grupu ljudi i kada im je prišao vidio je Cicmil Rajko sa nekoliko vojnika koji je vodio nekoliko ljudi koji su bili vezani. Prepoznao je dr Avdu Šadinliju i dr Ibra Karovića. Otac ga je upitao jeli ovo dr Šadinlija i jeli vezan, našto mu je on rekao da mu se čini da jeste, i prišao je sasvim blizu i pitao Cicmil Rajka zašto je vezao te ljude. Cicmil Rajko je potegao pištolj na njega, pa je i optuženi potegao svoju pušku, pa je prišao, ne zna tačno kome, da li dr Šadinliji ili da li dr Karoviću i odvezao ih. Rajko je viknuo na njega, ali nisu ih više vezali, i skupa su se spustili do prvih kuća u Prevračkom potoku. Tu je smjestio oca i majku i tu je još bilo ljudi civila. Grupa vojnika sa Cicmil Rajkom skupa sa optuženim se spustila umagacin na livadu, pa je optuženi pitao Cicmila zašto je vezao ljude i zašto ih je poveo sa sobom, a Rajko mu je rekao da drugačije nije mogao da izade i da su bili kao živi štit, zatvorili su ih u hangar gdje je bila vojna oprema, hangar je bio prazan, možda su bila dva ili tri kreveta koje je našao optuženi i dao im da mogu da spavaju na tim krevetima. Istakao je da nikoga nije izveo iz te kuće ni kao štit, ni kao zarobljenike, niti je naredio bilo kome da bilo koga hvata, niti je bio nadležan da to uradi a i da je bio nadležan to nikada ne bi uradio. Sljedećeg dana došao je Cicmil Rajko i Lazo ga je pitao šta se desilo, onda je Rajko rekao da je upao u Dom zdravlja, da nije mogao da izdrži i da se povukao vodeći sa sobom doktore, misli da je bilo još nekoliko medicinskih sestara, a ne može se sjetiti imena. To veče nije bilo nikavih borbenih dejstava, a sutradan ujutro nastupila je razmjena minovacačke vatre ispaljenja su bila negdje iznad njih oko 500 m, sa srpske strane, a sa druge strane s jednog grebena i nekoliko granata su pale blizu. Vidio je dosta ljudi koji idu u Prevrački potok Srba i Muslimana. Nije mu poznato da li je Muslimane neko protjerao ili priveo, i video je nekoliko njemu poznatih ljudi Muslimana, braću Konjo koje lično poznaje, Vež Munića, a bilo je još nekoliko ljudi. Ti ljudi su odvedeni u krajnje kuće i tada je upitao Lazu zašto zatvaraju ljude, a Lazo mu je rekao da se ne mijesha u politiku, to je vojna stvar i da će im

trebati za razmjenu, našto mu je optuženi rekao da to nije uredu i ako su zarobili nekog vojnika da ih ne mogu tu držati, i ako treba da se neko zatvori da za to bude mjesto gdje se ljudi zatvaraju, a ne da to bude magacin. Lazo mu je odgovorio da to nije njegova briga i da se ne miješa u njihov posao. Nije mu poznato da li su tu ljudi bili tri ili četiri dana, a optuženi je kasnije sa svojim roditeljima poslije tri ili četiri dana otišao do svog strica u neko selo 5 km, udaljenog odatle, gdje je prenočio sa roditeljima. Slijedećeg dana kada se vratio do «Livada» vidio je da nema ljudi, ušavši unutra primijetio je stražara i pitao šta su uradili sa ljudima, a stražar mu je rekao da su ih odveli u KP Dom. Dodao je da je za lijevu stranu Foče, odnosno za desnu obalu Čehotine bio zadužen Lazo Kunarac, za lijevu stranu Čehotine ne zna ko je bio zadužen kao komadant, a ta formacija ubrzo je promijenjena i formirani su bataljoni po teritorijalnom principu. Optuženi je bio u drugom bataljonu i poslije je Lazo bio komadant drugog bataljona, a Rajko Cicmil je bio njegov zamjenik. Inače je optuženi imao čin poručnika, a ne kapetana. Ljudi su dovedeni od strane vojnog rukovodstva koje je rukovodilo tom akcijom i tu optuženi misli na komadanta Laza Kunarca i njegovog zamjenika Cicmil Rajka, a nije mu poznato ko je njih odredio za komadante, moguće da je to bio Krizni štab. I taj krizni štab su pominjali njemu kada su mu rekli da je zadužen za rezerve iz vojnog magacina. Istakao je da mu sa sigurnošću nije poznato koliko su ti ljudi bili u logoru «Livade», moguće je da su bili 3 ili 4 dana. Ovaj logor je posjetio sljedećeg jutra, tada nije bilo ni Laza ni Rajka i rekao je dr Šadiniliji da izađe kod njega na telefon da se javi, pa ga je upitao i dr Selimovića, kojem je također dozvolio da se javi, što su oni i učinili, pri tome ih je poveo sa sobom u portirnicu pored magacina u kojoj je bio telefon, kojega je on koristio. Svaki dan je dolazio u prostorije logora dok su ti ljudi bili u logoru, jer je bilo izuzimanja hrane, koju su dovlaciili iz grada i ova hrana se smještala u te magacine i nije bilo nekog pravila kada je dolazio, nekada je dolazio ujutro, a nekada poslije podne, ovisno od posla. Oko logora je bilo stražara, a prostor je od ranije bio ograđen. U tom periodu dva do tri dana nije bilo nikavih borbenih dejstava dok nije došla jedna garda iz Srbije i misli da je tada najviše ljudi dovedeno. Optuženi nije vidio ko ih je dovodio, a kada bi dolazio da radi svoj posao primjećivao je nove ljudi. Istakao je da je raniji iskaz koji je dao u toku istražnog postupka i koji je različit u odnosu na njegovu odbranu na glavnom pretresu, ne prihvata iz razloga što je prilikom davanja iskaza u istražnom postupku bio pod pritiskom i pod uticajem maltretiranja i prijetnji upućenih od strane policije u policijskoj stanici. Dodao je da se ne može sjetiti datuma kada se desio veći oružani sukob kada su gorjele kuće i kada je video vezane doktore dr Šadiniju i dr Karovića, a po torbu sa lijekovima je išao u dom zdravlja slijedeći dan, poslije podne. Njegova kuća je udaljena oko 20 m, od kuće Krsmanović Zdravka. Portirnica u logoru uvijek je bila otvorena, a on je bio zadužen u logoru za ulaz i izlaz robe i odgovarao je za uskladištenja i izdavanja robe koja je bila u tim magacinima, a u pogledu vojnih pitanja nije imao nikakvo ovlaštenje niti mu je poznato ko je bio glavni

komadant «Livada», nije siguran da li je postojao bilo kakav komadant i čini mu se da je sve bilo bez reda i mogao je svako ući od vojske i nisu pitali nikoga za dozvolu za ulazak. Nije tačno da su njega obavijestili da je jedne prilike u blizini njegove kuće zarobljen neki muslimanski vojnik, a ovakav iskaz je dao u istrazi iz razloga pritiska. 11.04.1992. godine, nije zauzeta Aladža od strane srpske vojske a ne može se sjetiti kada je to bilo, koliko mu je poznato nije bilo sukoba u tom dijelu grada sve dok nije došla Srpska garda i tada je bilo dosta pucnjave, a to može biti 15., 16 ili 17. aprila 1992. godine, nije siguran. Nije mu poznato kada su ostali dovedeni u logor, vjerovatno iza 11. aprila 1992. godine.

U završnoj riječi branialc optuženog i optuženi saglasno su predložili da sud doneše oslobođajuću presudu ili pak da mu se primjenom odredaba o ublažavanju izrekne manja zatvorska kazna.

U toku dokaznog postupka sud je na saglasan prijedlog stranaka pročitao iskaze ranije saslušanih svjedoka S. Č. H. S. E. L. G. K. D. Š. F. L. S. M. Z. H. E. H. M. L. S. Š. B. D. M. A. P. D. S. P. D. V. M. M. V. K. M. P. V. Č. D. M. I. K. S. S. i S. K., pročitani su materijalni dokazi: zapisnik o prepoznavanju lica od 03.06.1996. godine, pročitana je potvrda od 30.01.1996. godine, pročitan je akt Međunarodnog Tribunala broj: INV/1981/T/CS/GB/SF (425) od 07. maja 1997. godine, pročitan je Službeni glasnik Srpske Opštine Foča od 17.09.1992. godine, i Odluka o osnivanju Kriznog štaba Srpske opštine Foča, pročitana je naredba o imenovanju komadanta i zamjenika komadanta kasarne Srpske vojske livadske, Srpske opštine Foča od 04. aprila 1992. godine, pročitana je Odluka o preuzimanju magacina ratnih rezervi JNA «livada» od Trgovačkog preduzeća «Peručica» od 04.aprila 1992. godine, pročitano je Rješenje Komisije za uvjetni otpust Vlade F BiH br. 05-12-583/99 od 22.11.1999. godine, i potvrda o uvjetnom otpuštanju sa izdržavanja kazne zatvora KPZ Zenica broj: 04-207/98 od 30.11.1999. godine, te je izvršen uvid u ličnu kartu optuženog.

Branilac optuženog i optuženi su odustali od prijedloga za saslušanjem svjedoka S. V. i Š. S.

Cijeneći provedene dokaze kako pojedinačno, tako i u njihovom međusobnom sklopu i povezanosti jednih sa drugima, sud je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Kantonalno tužilaštvo Sarajevo tereti optuženog da je počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. ranije važećeg KZ SFRJ.

U toku dokaznog postupka utvrđeno je da je cjelokupan spis protiv optuženog Čančar Veselina dostavljen Uredju Tužioca Haškog Tribunalu, te da je dana 07. maja 1997. godine, aktom broj: IN/1981/T/CS/GB/SF (425), Ured Tužioca Haškog Tribunalu ovaj predmet svrstao u kategoriju «G», svojih standarda, shodno mjerama koje su dogovorene 18. februara 1996. godine (Pravila puta), pa Tužilac Haškog Tribunalu smatra da postoji dovoljno dokaza po međunarodnim standardima koji opravdavaju sudsko gonjenje zbog nezakonitog pritvaranja civila ili lišavanja slobode (hapšenja istih).

Krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva sastoji se u preduzimanju raznovrsnih nečovječnih postupaka koji imaju karakter najtežih povreda ljudskih prava i sloboda čovjeka prema civilnom stanovništvu za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije i to kršenjem pravila Međunarodnog humanitarnog prava. Opšte poznata je činjenica da je oružani sukob na području BiH započeo već početkom 1992. godine, otpočinjanjem ratnih dejstava na području Bosanskog Broda, Bijeljine, Zvornika, šireći se dalje prema Foči, Sarajevu i drugim mjestima u BiH. Također i sam optuženi iznoseći svoju odbranu ističe da je početkom aprila na području općine Foča došlo do oružanog sukoga između srpskog i bošnjačkog stanovništva, koju činjenicu potvrđuju također i svi ispitani svjedoci. Cinjenica rata u BiH potvrđena je i Rezolucijom UN - a, broj: 752, od 18.05.1992. godine. Shodno tome postojala je obaveza optuženog na poštivanje odredaba Međunarodnog humanitarnog prava, pa time i poštivanje civilnog stanovništva kao posebne kategorije u toku trajanja rata.

Optužnica Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu tereti optuženog da je postupao protivno odredbama IV. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata i Dopunskog protokola o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba.

Iznoseći svoju odbranu optuženi negira da je komandovao bilo kakvim ratnim dejstvima niti da je naredio ili pak da je komandovao akcijom zarobljavanja, upućivanja i odvođenja u zarobljenički logor «Livada» civilnog Bošnjačkog stanovništva. Ovakva odbrana optuženog je neprihvatljiva za sud i negirana je sprovedenim dokaznim postupkom. Naime, i sam optuženi priznaje da su mu poznati dr Šadinlija Avdo, Karović Ibro, Hadžimešić Mirsad, Kukavica Goran, Vež Munib, Hrnjičić Enver, Lipa Emir i braća Konjo, jer se radi o licima koje lično poznaje od ranije i koje je vidiо u logoru «Livade» 11. aprila 1992. godine. Također optuženi priznaje da je on bio pozvan od Lazara Kunarca

radi upoznavanja sa komandirima četa u okviru pripadajućeg bataljona, te da je dobio zaduženje da iz magacina TO «Livade» izmijesti vojnu opremu u jednu kuću, a da potom izvrši obezbjeđenje navedenih objekata. Da je navedeni objekat na «Livadama» funkcionisao kao zarobljenički logor jasno proizilazi i iz iskaza saslušanih svjedoka koji su bili neposredno zatočeni u logoru «Livade», i koji su u svojim saglasnim iskazima naveli da se radilo o logoru sa izrazito teškim uslovima boravka, da su pri tome bili smješteni u vlažne hangare ukupane u zemlju i da je taj prostor bio okružen bodljikavom žicom i kontrolisan od strane naoružanih strażara. Ovi svjedoci saglasno potvrđuju da su u ovom logoru bili zatočeni samo civili koji su uhapšeni kod svojih kuća ili na radnom mjestu, u slučaju zarobljenih doktora, i da za lišavanje slobode nisu dobili nikakav akt niti je vođen bilo kakav postupak protiv njih. Ispitani svjedoci H[...], E[...] i L[...] F[...] potvrđuju da su i oni bili u grupi lica zatočenih u logoru «Livade», pri čemu H[...], E[...] potvrđuje da je u logoru vidio Nišić Nurka, Kulogiju Mustafu, Hodžić Naila i oca i sina po prezimenu Germović. I svjedok L[...] F[...] potvrđuje da je prilikom boravka u logoru «Livade» video Germović Nedima i dvojicu maloljetnika po prezimenu Žuga i Bardak.

Sud je posebno cijenio iskaze S[...], S[...], K[...], I[...], S[...], H[...], K[...], G[...], i K[...], S[...], i ocjenom iskaza ovih svjedoka potvrđeni su navodi optužnice za koje se tereti optuženi. Naime, svjedok S[...], S[...] koji je također bio zatočen u logoru, ističe da u tom periodu dok je on bio u logoru «Livade», pričalo se da je šef tog logora bio optuženi. Ovaj svjedok potvrđuje da je viđao optuženog u ovom logoru 3 ili 4 puta, da je optuženi bio u uniformi i da je imao oficirsku tašnu. Svjedok I[...], I[...] ističe u svom iskazu, da je po izlasku iz Doma zdravlja zatekao optuženog koji je pitao vojnike zašto su ti ljudi vezani, našto mu je jedan od vojnika odgovorio da su imali naređenje, nakon čega optuženi odgovara tom vojniku «da je on komadant Garnizona, i da nareduje da se njihove ruke odvežu». Također ovaj svjedok potvrđuje da su se u logoru «Livade» smjenjivala vojska, odnosno straže, koje su potom vršile napad po Foči i da je upravo u logoru «Livade» bila komanda Garnizona i da je osjetio i video iz ponašanja optuženog u odnosu prema stražarima da im optuženi izdaje naređenja i da su ga oni oslovljavali sa komadante. I svjedok S[...], H[...] ističe da je video optuženog u krugu «Livada» kada je upravo optuženi pokretima ruku davao naredbe dvojici vojnika, te da je ovaj svjedok upravo po ponašanju Kunarac Lazara, koga je lično upitao «jeli to Čane komadant», misleći na optuženog, našto mu je ovaj odgovorio «normalno da jeste», iz čega ovaj svjedok zaključuje da je optuženi imao funkciju komadanta «Livada» i da je komandovao i licima koja su se nalazila faktički u obezbjeđenju tog logora. I svjedok K[...], G[...] potvrđuje da je 11.04.1992. godine, odveden iz Doma zdravlja Foča i da je naišao na optuženog skupa sa dr I[...] Karovićem i dr Avdom Šadinlijom, i da se optuženi tada deklarisao kao komadant Garnizona «Livade». Također ovaj

svjedok potvrđuje da mu je Šadinlija Avdo rekao da se optuženi predstavio kao komadant garnizona supruzi Šadinlija Avde, kada mu je optuženi omogućio da razgovara telefonom sa suprugom, te da je slijedećeg dana od vojnika koji su ih čuvali, čuo da je optuženi komadant garnizona. I svjedok K. S. u svom iskazu potvrđuje da je od kuhara u logoru Ikonić Mila saznao da je optuženi «glavni u logoru». Svi ovi svjedoci koji su bili zatočeni u logoru «Livade» i koji su viđali optuženog u svojim iskazima su saglasno naveli da je optuženi bio obučen u vojnu uniformu sivomaslinaste boje bivše JNA sa činovima, kada je imao u nekim situacijama pištolj sa opasačem i da je nosio oficirsku torbicu.

U cilju utvrđivanja uloge optuženog u ovom periodu kada je izvršeno krivično djelo, sud je cijenio i iskaz svjedokinje M. S., L. E. i njegove surpuge L. M. iz razloga što se iz iskaza ovih svjedoka da zaključiti o položaju i odgovornosti optuženog u tom periodu. Naime, svjedokinja M. S. u svom iskazu ističe ulogu optuženog 11.04.1992. godine prilikom događaja koji se desio i napada na naselje Aladža. Ova svjedokinja potvrđuje da je primijetila optuženog da je u napadu sa ostalim vojnicima, da je pri tome imao motorolu i da je izdavao razne naredbe, pa ova svjedokinja potvrđuje da je čula kada je optuženi izdao naredbu da se digne u vazduhu kuća u kojoj je bio Bićo Salem iz koje se pružao otpor. Optuženi je bio obučen u uniformu i u grupi vojnika bio je glavni jer su mu se ti vojnici obraćali i tražili uputstva. Isto tako i svjedoci L. E. i L. M. potvrđuju da su iz svog stana prvo izvedeni u kotlovcu Doma zdravlja gdje su verbalno vrijeđani od strane optuženog koji je bio u uniformi, nakon čega su prebačeni u logor «Livade». Ovako ponašanje optuženog sud je cijenio u sklopu cjelokupnog njegovog ponašanja u periodu 11. aprila 1992. godine, kada se dešava radnja izvršenaj krivičnog djela, iz čega sud izvlači zaključak o cjelokupnoj aktivnosti optuženog i odgovornosti optuženog i uticaja koji je imao među ostalim vojnicima prilikom obavljanja ovih radnji. Sve ove aktivnosti na posredan način potvrđuju zaključak suda u pogledu postojanja krivične odgovornosti optuženog za djelo za koje se tereti preciziranom optužnicom.

Optuženi ne spori da je kritične prilike zatekao dr Šadinlija Avdu, dr Karović Ibra i Kukavica Gorana, ističući da je naredio da im se ruke odvežu. I iz ovakvog ponašanja optuženog sud zaključuje da je imao rukovodeći položaj upravo iz razloga što naređuje vojnicima da ovim licima odvežu ruke, pri tome im govoreći da je on komadant, pa upravo iz tog njegovog komandnog položaja proizilazi da je optuženi mogao ova lica pustiti kući, što u konkretnom slučaju nije učinio već ih upravo sa tom grupom vojnika sprovodi do logora «Livade».

Također i iz aktivnosti optuženog koja se ogleda u omogućavanju nekima od zatočenih lica u logoru «Livade» da mogu telefonski komunicirati sa svojim članovima porodice, sud zaključuje da je upravo optuženi s obzirom na svoj

komandni položaj u logoru «Livade» imao takvu poziciju da je mogao dozvoliti zatočenim licima da komuniciraju telefonom sa svojom porodicom.

Iz cjelokupnog sprovedenog dokaznog postupka sud zaključuje da je optuženi u izvršenju krivičnog djela izvršavao naredbe svoje predpostavljene komande, a koji zaključak proizilazi iz sprovedenog dokaznog postupka, kao i, djelimičnog priznanja optuženog. U konkretnom slučaju sud je mišljenja da je optuženi postupao sa direktnim umišljajem pa je bio svjestan svog djela i da je zbog svog načina postupanja i izvršenja htio prouzrokovati zabranjenu posljedicu koja se ogleda u zarobljavanju, upućivanju i odvođenju u zarobljenički logor «Livade», posebno imajući u vidu činjenicu da je optuženi bio oficir, te je samim tim imao više saznanja u odnosu vojnih lica prema civilima za vrijeme vojnog sukoba.

Sud je cijenio i iskaze ostalih svjedoka, međutim, kako se radi o ponovljenom postupku i da se postupak vodi samo u odnosu na jednu tačku optuženja, to iskaze ostalih svjedoka je sud cijenio, ali ovi iskazi nisu u odlučujućoj mjeri za utvrđivanje konkretne krivične odgovornosti optuženog po preciziranoj optužnici Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu budući da su ovi iskazi značajni za ranije tačke optuženja za koje se optuženi teretio po osnovnoj optužnici Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu.

U pogledu svjedoka koji su ispitani u toku dokaznog postupka, a koji su predloženi od strane odbrane sud je cijenio iskaze ovih svjedoka iz čega bi se moglo zaključiti da je optuženi obavljao poslove intendanta, međutim iskazi ovih svjedoka ne mogu dovesti u pitanje odgovornost optuženog za radnju izvršenja za koju se tereti preciziranom optužnicom. Ovo iz razloga što je i sam optuženi objasnio da je nakon posjete roditeljima u selu Orahovo, bio zadužen za poslove intendanta, a da je kasnije dobio druga zaduženja. Iz čega proizilazi da su poslovi intendanta uslijedili nakon formiranja logora i zatvaranja civilnog bošnjačkog stanovništva u taj logor, pa iskazi ovih svjedoka nemaju značaj za pitanje postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženog.

Iz navedenog sud je mišljenja da se u postupanju optuženog u cjelosti stiču obilježja bića krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. ranije važećeg KZ SFRJ. Pri tome treba imati u vidu da je krivično djelo počinjeno u aprilu 1992. godine, u vrijeme važenja ranijeg KZ SFRJ, i da su nakon toga mijenjane odredbe Krivičnog zakona, pa s obzirom na okvir kazne koji je propisan članom 142. stav 1. ranije važećeg Krivičnog zakona SFRJ, a nakon ukidanja smrtne kazne, ovaj Zakon je najpovoljniji za optuženog u odnosu na propisanu kaznu, pa je sud u konkretnom slučaju primijenio pravnu numeraciju iz tada važećeg Krivičnog zakona SFRJ.

Svjedoci odbrane

Preciziranom optužnicom za koju se tereti optuženi navedena su lica koja su dana 11. aprila 1992. godine, zatočena u zarobljenički logor «Livade», među kojima se nalaze i Lojo Ferid, Hrnjičić Enes i Lipa Emir. Prilikom donošenja presude ovaj sud je u tom dijelu prilagodio izreku presude i u odnosu na preciziranu optužnicu izostavio ova lica, iz razloga što ovi svjedoci potvrđuju i to Lojo Ferid, da je uhapšen dana 14.04.1992. godine, Lipa Emir da je zarobljen dana 13.04.1992. godine, a da je Hrnjičić Enes uhapšen dana 17.04.1992. godine. Kako dakle, ova tri lica nisu zarobljena dana 11. aprila 1992. godine, to je u tom pogledu sud prilagodio izreku presude, a da se u konkretnom slučaju ne radi o prekoračenju optužnice, tj. sud se u konkretnom slučaju krtao u okviru ovlaštenja sadržanog u članu 341. stav 1. ZKP -a.

Prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne sud je imao u vidu težinu počinjenog krivičnog djela i stepen krivične odgovornosti optuženog, kao olakšavajuće i otežavajuće okolnosti. Sud nije našao otežavajućih okolnosti na strani optuženog, a od olakšavajućih okolnosti nalazi da se radi o osobi koja ranije nije osuđivana, da se optuženi korektno držao pred sudom, da je nekima omogućio i kontakt sa članovima svoje porodice, pa imajući u vidu protek vremena, sud je mišljenja da sve te olakšavajuće okolnosti imaju karakter osobito olakšavajućih okolnosti koje ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, što je sud u konkretnom slučaju i učinio ublaživši kaznu optuženom i izričući mu kaznu zatvora u trajanju od četiri (4) godine i šest (6) mjeseci, kojom kaznom po mišljenju suda, se u cijelosti može ostvariti svrha kažnjavanja predviđena zakonom.

Kako je optuženi proveo u pritvoru kao i na izdržavanju kazne period od 02.06.1996. godine pa do 30.11.1999. godine, te od 15.11.2004. godine, pa do 12.01.2005. godine, to mu je sud u izrečenu kaznu zatvora uračunao ovo vrijeme koje je proveo u pritvoru, kao i na izdržavanju kazne.

Imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radi o ponovljenom krivičnom postupku, to je shodno odredbi člana 401. stav 3. ZKP-a, sud raniju presudu ovog suda broj: K-186/96 od 19.01.1998. godine, koja je preinačena presudom Vrhovnog suda Federacije BiH broj Kž-147/98 od 16.06.1998. godine, u cjelini stavio van snage.

U ponovljenom postupku nisu prouzrokovani posebni troškovi postupka za ovaj sud, pa je shodno odredbi člana 91. stav 4. ZKP-a, oslobođio optuženog

dužnosti plaćanja troškova krivičnog postupka i sudskog paušala, pa ovi troškovi padaju na teret budžetskih sredstava suda, pri tome, imajući u vidu da je optuženom izrečena zatvorska kazna u dužem trajanju.

**Zapisničar
Krupalija Vasvija**

POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu Federacije BiH, u roku od 15 dana, od dana prijema iste. Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka putem ovog suda.